

Bruxelles, 20 februarie 2018
(OR. en)

5659/18

Dosar interinstituțional:
2018/0002 (NLE)

VISA 9
COEST 19
JAIEX 10

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: DECIZIE A CONSILIULUI de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului mixt instituit în temeiul Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor, cu privire la adoptarea unor orientări comune pentru punerea în aplicare a respectivului acord

DECIZIA (UE) 2018/...A CONSILIULUI

din ...

**de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată
în numele Uniunii în cadrul Comitetului mixt
instituit în temeiul Acordului dintre
Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan
privind facilitarea eliberării vizelor,
cu privire la adoptarea unor orientări comune
pentru punerea în aplicare a respectivului acord**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77 alineatul (2) litera (a), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere Decizia 2014/242/UE a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor¹,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

¹ JO L 128, 30.4.2014, p. 47.

întrucât:

- (1) Articolul 12 din Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor¹ (denumit în continuare „acordul”) instituie un comitet mixt (denumit în continuare „Comitetul mixt”). Acest articol prevede, în special, atribuția Comitetului mixt de a monitoriza punerea în aplicare a acordului.
- (2) Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului² a stabilit procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau pentru șederi pe teritorii statelor membre cu o durată prevăzută de cel mult 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile.
- (3) Orientările comune sunt necesare pentru a se asigura o aplicare pe deplin consecventă a acordului de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statelor membre și pentru a se clarifica relația dintre prevederile acordului și dispozițiile din legislația părților contractante care se aplică în continuare cu privire la acele aspecte legate de vize care nu sunt reglementate de acord.
- (4) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii , în cadrul Comitetului mixt, cu privire la adoptarea unor orientări comune pentru punerea în aplicare a acordului.

¹ JO L 128, 30.4.2014, p. 49.

² Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1).

- (5) Prezenta decizie constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Regatul Unit nu participă, în conformitate cu Decizia 2000/365/CE a Consiliului¹; prin urmare, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (6) Prezenta decizie constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului²; prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (7) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

¹ Decizia 2000/365/CE a Consiliului din 29 mai 2000 privind solicitarea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 131, 1.6.2000, p. 43).

² Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20).

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt instituit prin articolul 12 din Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor, cu privire la adoptarea orientărilor comune pentru punerea în aplicare a respectivului acord se bazează pe Proiectul de decizie a Comitetului mixt atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la ...,

Pentru Consiliu

Președintele

PROIECT

**DECIZIA Nr.../201.. A COMITETULUI MIXT
INSTITUIT ÎN TEMEIUL ACORDULUI
DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI REPUBLICA AZERBAIDJAN
PRIVIND FACILITAREA ELIBERĂRII VIZELOR**

din ...

**cu privire la adoptarea unor orientări comune
pentru punerea în aplicare a respectivului acord**

COMITETUL MIXT,

având în vedere Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor¹ (denumit în continuare „acordul”), în special articolul 12,

¹ JO UE L 128, 30.4.2014, p. 49.

întrucât acordul a intrat în vigoare la 1 septembrie 2014,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Orientările comune pentru punerea în aplicare a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor sunt stabilite în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la...

Pentru Uniunea Europeană

Pentru Republica Azerbaidjan

ANEXĂ

ORIENTĂRI COMUNE
PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A
ACORDULUI DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI REPUBLICA AZERBAIDJAN
PRIVIND FACILITAREA ELIBERĂRII VIZELOR

Scopul Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor (denumit în continuare „acordul”), care a intrat în vigoare la 1 septembrie 2014, este de a facilita, în baza principiului reciprocității, procedurile de eliberare a vizelor pentru cetățenii Uniunii și ai Republicii Azerbaidjan, în cazul unei șederi planificate cu o durată de cel mult 90 de zile, într-un interval de 180 de zile.

Acordul stabilește, pe bază de reciprocitate, drepturile și obligațiile cu caracter juridic obligatoriu în scopul simplificării procedurilor de eliberare a vizelor pentru cetățenii Uniunii și ai Republicii Azerbaidjan.

Prezentele orientări, adoptate de Comitetul mixt instituit în temeiul articolului 12 din acord (denumit în continuare „Comitetul mixt”), urmăresc să asigure o punere în aplicare armonizată a acordului de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statelor membre ale Uniunii („statele membre”) și ale Republicii Azerbaidjan. Prezentele orientări nu fac parte din acord și, prin urmare, nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic. Cu toate acestea, este foarte recomandat ca personalul diplomatic și consular să le urmeze în mod consecvent atunci când pune în aplicare acordul.

Prezentele orientări urmează să fie actualizate, sub responsabilitatea Comitetului mixt, pentru a ține seama de experiența dobândită în urma punerii în aplicare a acordului.

Pentru a asigura aplicarea continuă și armonizată a dispozițiilor acordului și în conformitate cu regulamentul de procedură al Comitetului mixt de facilitare a eliberării vizelor, părțile au convenit că vor exista contacte informale între reuniunile oficiale ale Comitetului mixt în vederea soluționării chestiunilor urgente. Rapoarte detaliate cu privire la aceste chestiuni și la contactele informale vor fi depuse în cadrul următoarei reuniuni a Comitetului mixt.

I. ASPECTE GENERALE.

1.1. Scopul și domeniul de aplicare

Articolul 1 din acord prevede: „Scopul prezentului acord este de a facilita, pe bază de reciprocitate, eliberarea vizelor pentru cetățenii Uniunii și ai Republicii Azerbaidjan, în cazul unei șederi planificate cu o durată de cel mult 90 de zile, într-un interval de 180 de zile.”

Acordul se aplică tuturor cetățenilor Uniunii Europene și ai Republicii Azerbaidjan care solicită o viză de scurtă ședere, indiferent de țara în care își au reședința.

Acordul nu se aplică apatrizilor care dețin un permis de ședere valabil eliberat de oricare dintre statele membre sau de Republica Azerbaidjan. Respectivei categorii de persoane i se aplică normele acquis-ului Uniunii în materie de vize și dreptul intern al Republicii Azerbaidjan.

1.2. Domeniul de aplicare al acordului

Articolul 2 din acord prevede:

- „(1) Facilitarea eliberării vizelor prevăzută în prezentul acord se aplică cetățenilor Uniunii și ai Republicii Azerbaidjan numai în măsura în care aceștia nu sunt exonerati de obligația de a deține viză în baza legilor și a regulamentelor Republicii Azerbaidjan, ale Uniunii sau ale statelor membre ori în baza prezentului acord sau a altor acorduri internaționale.
- (2) Dreptul intern al Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre sau dreptul Uniunii se aplică în cazul aspectelor care nu fac obiectul dispozițiilor prezentului acord, cum ar fi refuzul de eliberare a unei vize, recunoașterea documentelor de călătorie, dovada mijloacelor suficiente de subzistență, refuzul intrării și măsurile de expulzare.”

Fără a aduce atingere articolului 10 (care prevede exonerarea cetățenilor Uniunii Europene și ai Republicii Azerbaidjan, care sunt titulari de pașapoarte diplomatice valabile, de obligația de a deține viză), acordul nu afectează normele existente privind obligațiile în materie de vize și exonerările de obligația de a deține viză. De exemplu, articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului¹ permite statelor membre să exonereze de obligația de a deține viză, printre alte categorii de persoane, echipajele civile ale aeronavelor și ale navelor.

¹ Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (JO UE L 81, 21.3.2001, p. 1).

În acest context, trebuie menționat că, în conformitate cu articolul 21 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republica Federală Germania și Republica Franceză privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele lor comune¹, toate statele membre Schengen trebuie să recunoască vizele de lungă ședere și permisele de ședere eliberate de fiecare dintre ele ca fiind valabile pentru șederi pe termen scurt pe teritoriile celorlalte state membre Schengen. Toate statele membre Schengen acceptă permisele de ședere, vizele de tip „D” și vizele de scurtă ședere eliberate de țările asociate Schengen pentru intrarea și șederea pe termen scurt și viceversa.

Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului² (denumit în continuare „Codul de vize”) se aplică tuturor aspectelor nereglementate de acord, cum ar fi stabilirea statului membru Schengen responsabil de prelucrarea unei cereri de viză, motivarea unui refuz de eliberare a vizei, dreptul de exercitare a unei căi de atac împotriva unei decizii negative și regula generală privind interviul personal cu solicitantul de viză, precum și furnizarea tuturor informațiilor relevante cu privire la cererea de viză. În plus, normele Schengen, în special Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului³, (și anume: refuzul intrării, dovada mijloacelor suficiente de subzistență etc.) și dreptul intern, dacă este cazul, continuă să se aplice aspectelor nereglementate de acord, cum ar fi recunoașterea documentelor de călătorie, dovada mijloacelor suficiente de subzistență, refuzul intrării pe teritoriul statelor membre și măsurile de expulzare.

¹ JO UE L 239, 22.9.2000, p. 19.

² Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO UE L 243, 15.9.2009, p. 1).

³ Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO L 77, 23.3.2016, p. 1).

Chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute în acord, de exemplu, prezentarea de către solicitantul de viză a documentelor justificative privind scopul călătoriei pentru categoriile prevăzute la articolul 4, este posibil totuși ca eliberarea vizei să fie refuzată dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 6 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului (denumit în continuare „Codul frontierei Schengen”), și anume dacă persoana nu deține un document de călătorie valabil, dacă a fost emisă o semnalare în Sistemul de informații Schengen (SIS), dacă persoana este considerată a fi o amenințare pentru ordinea publică, securitatea internă, etc.

Alte posibilități de flexibilitate în ceea ce privește eliberarea vizelor, prevăzute de Codul de vize, se aplică în continuare. De exemplu, vizele cu intrări multiple cu o perioadă îndelungată de valabilitate – până la cinci ani – pot fi eliberate pentru alte categorii de persoane decât cele menționate la articolul 5 din acord, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute în articolul 24 din Codul de vize. În același mod, dispozițiile articolului 16 alineatele (5) și (6) din Codul de vize care permit eliminarea sau reducerea taxei de viză vor continua să se aplice.

În ceea ce privește Republica Azerbaidjan, Codul privind migrația¹ și alte acte juridice cu caracter normativ corespunzătoare ale Republicii Azerbaidjan se aplică tuturor aspectelor nereglementate de acord, cum ar fi motivarea refuzului de eliberare a vizei, dreptul de exercitare a unei căi de atac împotriva unei decizii negative sau regula generală privind interviul personal cu solicitantul și furnizarea de informații în legătură cu cererea de viză, recunoașterea documentelor de călătorie, dovada mijloacelor suficiente de subzistență, refuzul intrării pe teritoriul Republicii Azerbaidjan și măsurile de expulzare.

Alte posibilități de flexibilitate în ceea ce privește eliberarea vizelor, prevăzute de dreptul intern al Republicii Azerbaidjan, se aplică în continuare în cazul în care acestea stabilesc un regim mai favorabil pentru solicitant. De exemplu, dispozițiile cuprinse în articolul 17 alineatul (2) din Legea „privind taxele de stat” a Republicii Azerbaidjan, care permit eliminarea taxei de viză, și în articolul 38 din Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan, care permit eliberarea de vize electronice, vor continua să se aplice.

Chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute în acord, de exemplu, prezentarea de către solicitantul de viză a documentelor justificative privind scopul călătoriei pentru categoriile prevăzute la articolul 4, este posibil totuși ca eliberarea vizei să fie refuzată dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 36 din Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan (cu excepția alineatului 36.1.7) sau în cazul situațiilor enumerate la articolul 16 din Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan.

¹ Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan a fost adoptat la 2 iulie 2013 prin Legea nr. 713-IVQ a Republicii Azerbaidjan și a intrat în vigoare la 1 august 2013.

1.3. Tipuri de vize care intră în domeniul de aplicare al acordului

Articolul 3 litera (d) din acord definește o „viză” ca însemnând „o autorizație emisă de un stat membru sau de Republica Azerbaidjan în vederea tranzitării sau șederii planificate pe teritoriul statelor membre sau al Republicii Azerbaidjan, cu o durată de cel mult 90 de zile, într-un interval de 180 de zile”.

Facilitățile prevăzute de acord se aplică atât în cazul vizelor uniforme valabile pentru întregul teritoriu al statelor membre, cât și în cazul vizelor cu valabilitate teritorială limitată.

Facilitățile prevăzute de acord se aplică tuturor vizelor menționate în capitolul 5 din Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan.

1.4. Calcularea duratei de ședere autorizate de o viză

Codul frontierei Schengen definește noțiunea de ședere pe termen scurt după cum urmează: „maximum 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere”.

Această definiție se aplică și vizelor de scurtă ședere emise de Republica Azerbaidjan, în conformitate cu acordul.

Data intrării va fi calculată ca prima zi de ședere pe teritoriul statelor membre, iar data ieșirii va fi calculată ca ultima zi de ședere pe teritoriul statelor membre. Termenul „orice” presupune aplicarea unei perioade de referință „mobile” de 180 de zile; aceasta înseamnă că trebuie calculată retroactiv fiecare zi de ședere din ultima perioadă de 180 de zile, pentru a se verifica dacă cerința privind durata de ședere de 90 de zile în decursul unei perioade de 180 de zile continuă să fie îndeplinită. Aceasta înseamnă că o absență de pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă neîntreruptă de 90 de zile permite o nouă ședere de până la 90 de zile.

Un calculator pentru șederile pe termen scurt, care poate fi folosit pentru a calcula perioada de ședere permisă în temeiul noilor norme, este disponibil online la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Exemplu de calculare a șederii pe baza actualei definiții:

O persoană care deține o viză cu intrări multiple valabilă 1 an (18 aprilie 2014 – 18 aprilie 2015) intră pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru la 19 aprilie 2014 pentru o ședere de trei zile. Apoi, aceeași persoană intră din nou la 18 iunie 2014 pentru o ședere de 86 de zile. Care este situația persoanei în cauză la aceste date? Când i se va permite persoanei respective să intre din nou pe teritoriul unui stat membru?

La 11 septembrie 2014: în cursul ultimelor 180 de zile (16 martie 2014 – 11 septembrie 2014), persoana în cauză a rămas pe teritoriul statelor membre timp de 3 zile (19- 21 aprilie 2014), urmate de alte 86 de zile (18 iunie 2014 – 11 septembrie 2014) = 89 de zile = nu a depășit durata maximă de ședere autorizată. Persoana poate să mai rămână încă cel mult o zi.

Începând cu data de 16 octombrie 2014: persoana ar putea intra pe teritoriul unui stat membru pentru o ședere de trei zile suplimentare. La 16 octombrie 2014, șederea din 19 aprilie 2014 nu mai este relevantă (se situează în afara perioadei de 180 de zile); la 17 octombrie 2014, șederea din 20 aprilie 2014 nu mai este relevantă (se situează în afara perioadei de 180 de zile etc.).

Începând cu data de 15 decembrie 2014: persoana ar putea intra pe teritoriul unui stat membru pentru o ședere de 86 de zile suplimentare. La 15 decembrie 2014, șederea din 18 iunie 2014 nu mai este relevantă (se situează în afara perioadei de 180 de zile); la 16 decembrie 2014, șederea din 19 iunie 2014 nu mai este relevantă etc.

- 1.5. Situația statelor membre care nu aplică încă integral acquis-ul Schengen, a statelor membre care nu participă la politica comună a Uniunii în domeniul vizelor și a țărilor asociate

Statele membre care au aderat la Uniune în 2004 (Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovenia și Slovacia), în 2007 (Bulgaria și România) și în 2013 (Croatia) au obligații în temeiul acordului de la data intrării în vigoare a acestuia.

Bulgaria, Croatia, Cipru și România nu aplică încă integral acquis-ul Schengen. Aceste țări vor continua să elibereze vize naționale a căror valabilitate se limitează la propriul teritoriu. După ce vor fi aplicat integral acquis-ul Schengen, statele membre menționate anterior vor aplica integral acordul.

Dreptul intern continuă să se aplice în cazul tuturor aspectelor care nu sunt reglementate de acord până la data aplicării integrale a acquis-ului Schengen de către aceste state membre. Începând cu data respectivă, normele Schengen și/sau dreptul intern se aplică în cazul aspectelor care nu sunt acoperite de acord.

Bulgaria, Croația, Cipru și România sunt autorizate să recunoască permisele de ședere, vizele de tip „D” și vizele de scurtă ședere eliberate de toate statele membre Schengen și de țările asociate pentru șederi pe termen scurt pe teritoriul lor¹.

În conformitate cu articolul 21 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, toate părțile la convenție trebuie să recunoască vizele de lungă ședere și permisele de ședere eliberate de fiecare dintre ele ca fiind valabile pentru șederi pe termen scurt pe teritoriile celorlalte state Schengen. Aceste state acceptă permisele de ședere, vizele de tip „D” și vizele de scurtă ședere ale țărilor asociate pentru intrarea și șederea pe termen scurt și viceversa.

Acordul nu se aplică Danemarcei, Irlandei și Regatului Unit, însă include declarații comune în care se precizează că ar fi de dorit ca statele membre respective să încheie acorduri bilaterale privind facilitarea eliberării vizelor cu Republica Azerbaidjan.

Deși sunt asociate spațiului Schengen, acordul nu este obligatoriu pentru Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția. Cu toate acestea, acordul include o declarație comună în care se precizează că ar fi de dorit ca respectivele țări asociate spațiului Schengen să încheie, fără întârziere, acorduri bilaterale privind facilitarea eliberării vizelor cu Republica Azerbaidjan.

¹ Decizia nr. 565/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de introducere a unui regim simplificat de control al persoanelor la frontierele externe, bazat pe recunoașterea unilaterală de către Bulgaria, Croația, Cipru și România a anumitor documente ca fiind echivalente cu vizele naționale ale acestora pentru tranzitul sau șederea preconizată pe teritoriile lor pentru o perioadă care nu depășește 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile și de abrogare a Deciziilor nr. 895/2006/CE și nr. 582/2008/CE (JO L 157, 27.5.2014, p. 23). În absența unor relații diplomatice, Cipru îi scutește în prezent pe titularii de pașapoarte emise în Azerbaidjan (cu excepția titularilor de pașapoarte diplomatice) de aplicarea dispozițiilor Deciziei nr. 565/2014/UE.

Acordul dintre Guvernul Republicii Azerbaidjan și Guvernul Regatului Norvegiei privind facilitarea eliberării vizelor a fost semnat la 3 decembrie 2013 și a intrat în vigoare la 1 iunie 2015. Acordul dintre Guvernul Republicii Azerbaidjan și Consiliul Federal al Elveției privind facilitarea eliberării vizelor a fost semnat la 10 octombrie 2016 și a intrat în vigoare la 1 aprilie 2017. În plus, Acordul dintre Guvernul Republicii Azerbaidjan și Guvernul Principatului Liechtenstein privind aplicarea reciprocă a normelor, menționat în Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Azerbaidjan privind facilitarea eliberării vizelor, a intrat în vigoare la 15 februarie 2017.

1.6. Acordul și acordurile bilaterale

Articolul 13 din acord prevede:

„De la intrarea sa în vigoare, prezentul acord prevalează în fața dispozițiilor oricăror acorduri sau regimuri bilaterale sau multilaterale încheiate între un stat membru și Republica Azerbaidjan, în măsura în care dispozițiile acestor acorduri sau regimuri se referă la aceleași aspecte ca și prezentul acord.”

De la data intrării în vigoare a acordului, dispozițiile acordurilor bilaterale în vigoare dintre statele membre și Republica Azerbaidjan cu privire la aspectele care fac obiectul acordului încetează să se mai aplice. În conformitate cu dreptul Uniunii, statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitățile dintre acordurile lor bilaterale și acord.

În cazul în care există un acord bilateral sau o înțelegere între un stat membru și Republica Azerbaidjan cu privire la aspecte care nu sunt reglementate de acord, cum ar fi exonerarea titularilor de pașapoarte de serviciu de obligația de a deține viză, respectiva exonerare va continua să se aplice după intrarea în vigoare a acordului.

Următoarele state membre au semnat un acord bilateral cu Republica Azerbaidjan care prevede exonerarea titularilor de pașapoarte de serviciu de obligația de a deține viză: Austria, Bulgaria, Croația, Ungaria, Italia, Portugalia, România, Slovenia, Letonia și Slovacia¹.

Exonerarea de obligația de a deține viză acordată de un stat membru titularilor de pașapoarte de serviciu se aplică numai pentru călătoriile pe teritoriul statului membru respectiv și nu pentru călătoriile pe teritoriul altor state membre Schengen.

II. DISPOZIȚII SPECIFICE

2.1. Norme care se aplică tuturor solicitanților de viză

Se reamintește faptul că facilitățile menționate mai jos privind taxa de viză, durata procedurilor de prelucrare a cererilor de viză, călătoriile în cazul documentelor pierdute sau furate și prelungirea vizei în circumstanțe excepționale se aplică tuturor solicitanților de viză și titularilor de viză care sunt cetățeni ai Republicii Azerbaidjan sau ai statelor membre pentru care acordul este obligatoriu, inclusiv turiștilor.

¹ Exceptare de la obligativitatea vizelor în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 539/2001.

2.1.1. Taxe pentru prelucrarea cererilor de viză

Articolul 6 alineatul (1) din acord prevede:

„(1) Taxa pentru prelucrarea cererilor de viză este de 35 EUR.”

În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din acord, taxa pentru prelucrarea unei cereri de viză este de 35 EUR. Respectiva taxă se percepe tuturor solicitanților de viză cetățeni ai Republicii Azerbaidjan sau ai Uniunii (inclusiv în cazul turiștilor) și se referă la vizele de scurtă ședere, indiferent de numărul intrărilor.

Articolul 6 alineatul (2) din acord prevede:

„(2) Fără a aduce atingere alineatului (3), următoarele categorii de persoane sunt scutite de plata taxelor pentru prelucrarea cererilor de viză:

- (a) rudele apropiate — soți (soții), copii (inclusiv copii adoptați), părinți (inclusiv tutori), bunici și nepoți — ale cetățenilor Uniunii Europene aflați în situație de ședere legală pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau ale cetățenilor Republicii Azerbaidjan aflați în situație de ședere legală pe teritoriul statelor membre sau ale cetățenilor Uniunii Europene cu reședința pe teritoriul statului membru ai cărui resortisanți sunt sau ale cetățenilor Republicii Azerbaidjan care își au reședința pe teritoriul acesteia;

- (b) membrii delegațiilor oficiale, inclusiv membrii permanenți ai acestor delegații care, ca urmare a unei invitații oficiale adresate statelor membre, Uniunii Europene sau Republicii Azerbaidjan, participă la reuniuni, consultări, negocieri sau programe de schimb oficiale, precum și la evenimente organizate de instituții interguvernamentale pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al unuia dintre statele membre;
- (c) elevii, studenții instituțiilor universitare și postuniversitare și profesorii însoțitori care efectuează călătorii de studii sau de formare educațională, inclusiv în cadrul programelor de schimb, precum și al altor activități educaționale conexe;
- (d) persoanele cu handicap și persoanele care le însoțesc, dacă este cazul;”

Pentru a beneficia de scutirea de taxă, ar trebui să fie prezentate dovezi că ambii solicitanți de viză se încadrează în această categorie. În cazul în care handicapul solicitantului de viză este evident (persoane nevăzătoare, persoane cu un membru amputat), se acceptă recunoașterea vizuală la oficiul consular.

În cazuri justificate, cererea de viză poate fi depusă de un reprezentant sau de tutorele persoanei cu handicap.

„(e) participanții la evenimente sportive internaționale și persoanele care îi însoțesc în scop profesional; (N.B. Suporterii nu sunt considerați persoane însoțitoare.)

- (f) persoanele care participă la activități științifice, culturale și artistice, inclusiv la programe de schimb între universități și la alte tipuri de programe de schimb;
- (g) persoanele care au prezentat documente ce atestă necesitatea călătoriei lor în scopuri umanitare, inclusiv pentru a primi tratament medical de urgență, precum și persoanele care îi însoțesc sau persoanele care participă la funeraliile unei rude apropiate sau care vizitează o rudă apropiată grav bolnavă;
- (h) reprezentanții organizațiilor societății civile care efectuează călătorii în scopul formării educaționale, al participării la seminarii, conferințe, inclusiv în cadrul programelor de schimb;”

Pentru a beneficia de scutirea de taxă pentru această categorie, solicitanții de viză trebuie să prezinte o dovadă că sunt membri ai organizațiilor societății civile sau ai organizațiilor fără scop lucrativ înregistrate în statele membre sau în Republica Azerbaidjan - a se vedea articolul 4 din acord.

„(i) pensionarii;”

Pentru a beneficia de scutirea de taxă pentru această categorie, solicitanții de viză trebuie să prezinte documente justificative care să ateste statutul lor de pensionari. Scutirea de taxă nu este justificată atunci când călătoria este întreprinsă în scopul realizării unei activități remunerate.

„(j) copiii sub 12 ani;

(k) jurnaliștii și personalul tehnic care îi însoțește în scop profesional;”

Pentru a beneficia de scutirea de taxă pentru această categorie, solicitanții de viză trebuie să prezinte o dovadă că sunt membri ai unei organizații profesionale de jurnalism sau mass-media - a se vedea articolul 4 din acord.

În ceea ce privește statele membre, categoriile de persoane menționate mai sus sunt scutite de taxă. În plus, sunt scutite de taxă, în conformitate cu articolul 16 alineatul (4) din Codul de vize, următoarele categorii de persoane:

- cercetătorii din țări terțe care se deplasează în Uniunea Europeană în scopul desfășurării cercetării științifice, astfel cum au fost definiți în Recomandarea 2005/761/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹ din 28 septembrie 2005;
- reprezentanții organizațiilor fără scop lucrativ cu vârsta de 25 de ani sau sub 25 de ani care participă la seminarii, conferințe, evenimente sportive, culturale sau educaționale, organizate de organizații fără scop lucrativ.

Articolul 16 alineatul (6) din Codul de vize prevede:

„(6) În cazuri particulare, se poate renunța la perceperea taxei de viză sau valoarea acesteia poate fi redusă dacă acest lucru contribuie la promovarea unor interese de ordin cultural sau sportiv, precum și a unor interese din domeniul politicii externe, al politicii de dezvoltare și alte domenii de interes public vital sau din motive umanitare”.

¹ Recomandarea 2005/761/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 septembrie 2005 de facilitare a eliberării de către statele membre de vize uniforme de scurtă ședere pentru cercetătorii din țări terțe care călătoresc în cadrul Comunității în scopul desfășurării cercetării științifice (JO UE L 289, 3.11.2005, p. 23).

Articolul 16 alineatul (7) din Codul de vize prevede că taxa de viză se încasează în euro, în moneda națională a țării terțe sau în moneda utilizată în mod curent în țara terță în care se depune cererea de viză și că taxa nu este rambursabilă, exceptând cazurile în care o cerere este inadmisibilă sau consulatul nu are competența necesară.

Pentru a se evita discrepanțe care ar putea conduce la introducerea de cereri multiple de viză (fenomenul de „visa shopping”), misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statelor membre în Republica Azerbaidjan ar trebui să depună eforturi pentru a se asigura că taxele de viză percepute în monedă străină sunt similare pentru toți solicitanții de viză azeri.

În mod similar, în ceea ce privește Republica Azerbaidjan, sunt scutite de taxă, în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din Legea „privind taxele de stat” a Republicii Azerbaidjan, următoarele categorii de străini:

- membrii delegațiilor naționale și funcționarii;
- reprezentanții organizațiilor umanitare internaționale din Republica Azerbaidjan;
- persoanele care își urmează studiile sau care sunt implicate în activități pedagogice prin intermediul unor programe de stat;
- persoanele care efectuează călătorii în scopuri de apărare.

Solicitanților din Uniune și din Republica Azerbaidjan li se eliberează o chitanță pentru taxa de viză achitată.

Articolul 6 alineatul (3) din acord prevede:

„(3) Dacă un stat membru sau Republica Azerbaidjan cooperează cu un prestator extern de servicii în vederea eliberării vizelor, prestatorul extern de servicii poate percepe o taxă pentru servicii. Această taxă este proporțională cu costurile suportate de prestatorul extern de servicii în îndeplinirea sarcinilor sale și nu depășește 30 EUR. Statele membre și Republica Azerbaidjan mențin posibilitatea, pentru toți solicitanții, de a-și depune cererile direct la consulatele lor.

În cazul Uniunii, prestatorul extern de servicii își desfășoară activitatea în conformitate cu dispozițiile Codului de vize și cu respectarea deplină a legislației Republicii Azerbaidjan.

În cazul Republicii Azerbaidjan, prestatorul extern de servicii își desfășoară activitatea în conformitate cu dispozițiile prevăzute de legislația Republicii Azerbaidjan și a statelor membre ale UE.”

În ceea ce privește aranjamentele de cooperare cu prestatorii externi de servicii, articolul 43 din Codul de vize detaliază sarcinile acestora.

2.1.2. Durata procedurilor pentru prelucrarea cererilor de viză

Articolul 7 din acord prevede:

- „(1) Misiunile diplomatice și posturile consulare ale statelor membre și ale Republicii Azerbaidjan iau o decizie privind cererea de eliberare a unei vize în termen de 10 zile calendaristice de la data primirii cererii și a documentelor necesare pentru eliberarea vizei.
- (2) Perioada de timp pentru luarea deciziei privind cererea de viză se poate prelungi până la 30 de zile calendaristice în cazuri individuale, mai ales atunci când este necesară o verificare suplimentară a cererii.
- (3) Perioada de timp pentru luarea deciziei privind cererea de viză se poate reduce la 2 zile lucrătoare sau mai puțin, în situații urgente.”

Decizia privind cererea de viză se ia, în principiu, în termen de 10 zile calendaristice de la data primirii unei cereri de viză admisibile.

Respectiva perioadă poate fi prelungită la cel mult 30 de zile calendaristice în cazuri individuale, și anume atunci când este necesară examinarea mai aprofundată a cererii sau în cazul reprezentării, când sunt consultate autoritățile statului membru reprezentat.

Toate termenele respective încep să curgă numai din momentul în care dosarul de cerere este complet, adică de la data primirii cererii de viză și a documentelor justificative.

În principiu, pentru misiunile diplomatice și oficiile consulare care au un sistem de programare, perioada de așteptare pentru obținerea unei programări nu este inclusă în timpul de prelucrare. Normele generale prevăzute la articolul 9 din Codul de vize și în Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan se aplică acestui aspect, precum și altor aranjamente practice pentru depunerea unei cereri de viză.

Articolul 7 alineatul (3) din acord prevede că:

„În cazul în care solicitanții au obligația de a obține o programare pentru depunerea unei cereri, programarea se face, de regulă, în termen de două săptămâni de la data solicitării acesteia.”

„În cazuri de urgență justificate (în cazul în care nu s-a putut depune o cerere de viză mai devreme din motive care nu ar fi putut fi prevăzute de solicitant), consulatul poate permite solicitanților să își depună cererile fără programare prealabilă sau cu acordarea unei programări pe loc.”

La stabilirea programării, ar trebui să se țină cont de posibilele situații urgente invocate de solicitantul de viză, în vederea punerii în aplicare a articolului 7 alineatul (3) din acord. Decizia privind reducerea termenului pentru luarea unei decizii cu privire la o cerere de viză este luată de către funcționarul consular.

2.1.3. Părăsirea țării în cazul pierderii sau al furtului documentelor de identitate

Articolul 8 din acord prevede:

„Cetățenii Uniunii Europene și ai Republicii Azerbaidjan, care și-au pierdut sau cărora le-au fost furate documentele de identitate pe perioada șederii pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre, pot părăsi teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre în baza unor acte de identitate valabile, care le conferă dreptul să traverseze frontiera, eliberate de misiuni diplomatice sau de posturi consulare ale statelor membre sau ale Republicii Azerbaidjan, fără viză sau altă autorizație. ”

În cazul pierderii sau al furtului documentelor de identitate, actele de identitate valabile, care le conferă titularilor de viză dreptul să traverseze frontiera, eliberate de misiuni diplomatice sau de oficii consulare, vor fi suficiente ca bază pentru părăsirea teritoriului Republicii Azerbaidjan sau a spațiului Schengen. Autoritățile țării-gazdă nu îi pot pretinde titularului de viză sau oficiului consular să furnizeze acte, autorizații sau formalități suplimentare, indiferent de natura acestora.

2.1.4. Prelungirea vizelor în situații excepționale

Articolul 9 din acord prevede:

„Cetățenii Uniunii Europene și ai Republicii Azerbaidjan, care nu sunt în măsură să părăsească teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre până la data menționată pe viză din motive de forță majoră beneficiază gratuit de prelungirea perioadei de valabilitate și/sau a duratei de ședere acordate prin viza eliberată, în conformitate cu legislația aplicată de Republica Azerbaidjan sau de statul membru de destinație, pentru perioada necesară întoarcerii acestora în statul în care își au reședința.”

În ceea ce privește prelungirea perioadei de valabilitate a vizei din motive personale justificate, în cazul în care titularul vizei nu poate părăsi teritoriul statului membru până la data menționată pe autocolantul de viză, se aplică dispozițiile articolului 33 din Codul de vize în măsura în care acestea sunt compatibile cu acordul. Cu toate acestea, în temeiul acordului, prelungirea vizei se efectuează gratuit în situațiile de forță majoră sau din motive umanitare.

În ceea ce privește Republica Azerbaidjan, Codul privind migrația se aplică aspectelor referitoare la prelungirea perioadei de ședere temporară a cetățenilor străini în Republica Azerbaidjan.

Decizia privind prelungirea perioadei de ședere temporară a cetățenilor străini în Republica Azerbaidjan este un act oficial prin care cetățenii străini sunt autorizați să exercite dreptul de ședere temporară în Republica Azerbaidjan.

Străinii a căror perioadă de ședere temporară în Republica Azerbaidjan a fost prelungită pot ieși din țară la punctele de trecere a frontierelor de stat prin prezentarea pașapoartelor lor sau a altor documente necesare pentru trecerea frontierei, precum și a deciziei privind prelungirea perioadei de ședere temporară.

2.2. Norme care se aplică anumitor categorii de solicitanți de viză

2.2.1. Documente justificative privind scopul călătoriei

Pentru categoriile de persoane enumerate la articolul 4 alineatul (1) din acord sunt necesare doar documentele justificative privind scopul călătoriei care au fost indicate. Astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (3), nu se va mai solicita nicio altă justificare, invitație sau validare referitoare la scopul călătoriei.

Aceasta nu înseamnă, însă, că se renunță la cerința generală de a depune în persoană cererea de viză și documentele justificative referitoare, de exemplu, la mijloacele de subzistență.

Dacă, în cazuri individuale, persistă îndoieli cu privire la autenticitatea documentului care face dovada scopului călătoriei, în conformitate cu articolul 21 alineatul (8) din Codul de vize și cu Codul privind migrația al Republicii Azerbaidjan, solicitantul de viză poate fi convocat pentru un interviu suplimentar la ambasadă și/sau consulat, în cadrul căruia respectivului solicitant i se vor adresa întrebări privind scopul real al vizitei sau intenția sa de întoarcere în țara de origine. În astfel de cazuri individuale, solicitantul de viză poate furniza documente suplimentare sau funcționarul consular poate să îi solicite, în mod excepțional, să prezinte astfel de documente. Cu toate acestea, practica respectivă nu trebuie să fie sistematică și va fi monitorizată îndeaproape de Comitetul mixt.

În principiu, versiunea originală a documentului prevăzut la articolul 4 alineatul (1) din acord este prezentată împreună cu cererea de viză. Cu toate acestea, consulatul poate începe prelucrarea cererii de viză pe baza unor copii ale documentelor. Totuși, consulatul poate solicita documentul original în cazul în care se depune pentru prima dată o cerere de viză, precum și în cazuri individuale în care există îndoieli.

Pentru categoriile de persoane care nu sunt menționate la articolul 4 din acord (cum ar fi turiștii), se aplică în continuare normele generale privind documentele care fac dovada scopului călătoriei. Același lucru este valabil și pentru documentele referitoare la consimțământul părinților pentru călătoria copiilor cu vârsta sub 18 ani.

Normele Schengen și dreptul intern se aplică în cazul aspectelor care nu sunt reglementate de acord, cum ar fi recunoașterea documentelor de călătorie și garanțiile privind întoarcerea în țara de origine și privind existența unor mijloace de subzistență suficiente.

Articolul 4 alineatul (1) din acord prevede:

„(1) În ceea ce privește următoarele categorii de cetățeni ai Uniunii și ai Republicii Azerbaidjan, documentele enumerate mai jos sunt suficiente pentru a justifica scopul călătoriei pe teritoriul celeilalte părți:

- (a) pentru rudele apropiate — soți (soții), copii (inclusiv copii adoptați), părinți (inclusiv tutori), bunici și nepoți — care vizitează cetățeni ai Uniunii Europene aflați în situație de ședere legală pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau cetățeni ai Republicii Azerbaidjan aflați în situație de ședere legală pe teritoriul statelor membre sau cetățeni ai Uniunii Europene cu reședința pe teritoriul statului membru ai cărui resortisanți sunt sau cetățeni ai Republicii Azerbaidjan care își au reședința pe teritoriul acestora:

- o cerere scrisă din partea gazdei;”

Autenticitatea semnăturii persoanei care face invitația trebuie să fie confirmată de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională a țării de reședință. Invitația de participare ar trebui validată de autoritățile competente.

Această dispoziție se aplică și rudelor personalului misiunilor diplomatice și al consulatelor care călătoresc pentru a efectua o vizită de familie de până la 90 de zile pe teritoriul statelor membre sau al Republicii Azerbaidjan, însă nu este necesar să se facă dovada șederii legale și a legăturii de familie.

„(b) fără a aduce atingere articolului 10, pentru membrii delegațiilor oficiale, inclusiv membrii permanenți ai acestor delegații care, ca urmare a unei invitații oficiale adresate statelor membre, Uniunii Europene sau Republicii Azerbaidjan, participă la reuniuni, consultări, negocieri sau programe de schimb oficiale, precum și la evenimente organizate de instituții interguvernamentale pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al unuia dintre statele membre:

- o scrisoare din partea unei autorități competente a unuia dintre statele membre sau a Republicii Azerbaidjan sau din partea unei instituții a Uniunii Europene, care să confirme că solicitantul este un membru al delegației sale sau, respectiv, un membru permanent al delegației sale, care călătorește pe teritoriul celeilalte părți cu scopul de a participa la evenimentele menționate anterior, însoțită de o copie a invitației oficiale;”

Numele solicitantului de viză trebuie să fie indicat în scrisoarea emisă de autoritatea competentă care confirmă că persoana respectivă face parte din delegația care călătorește pe teritoriul celeilalte părți în scopul participării la reuniunea oficială. Numele solicitantului de viză nu trebuie să fie indicat în mod obligatoriu în invitația oficială de participare la reuniune, deși aceasta s-ar impune atunci când invitația oficială se adresează în mod specific unei anumite persoane.

Respectiva prevedere se aplică membrilor delegațiilor oficiale, indiferent de tipul de pașaport (de serviciu sau obișnuit) pe care îl dețin.

„(c) pentru oamenii de afaceri și reprezentanții organizațiilor de afaceri:

- o cerere scrisă din partea persoanei juridice-gazdă, a societății-gazdă, a organizației-gazdă, a biroului sau a filialei unei astfel de persoane juridice sau societăți, din partea autorităților naționale sau locale ale Republicii Azerbaidjan sau ale statelor membre sau a comitetelor de organizare a târgurilor și a expozițiilor industriale, a conferințelor și simpozioanelor desfășurate pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al unuia dintre statele membre, aprobată de autoritățile competente în conformitate cu legislația națională;”.

În plus, registrul național al comerțului va emite un document care să confirme existența organizațiilor de afaceri.

„(d) pentru conducătorii auto care prestează servicii de transport internațional de mărfuri și de pasageri între teritoriile Republicii Azerbaidjan și cele ale statelor membre, cu vehicule înmatriculate în statele membre sau în Republica Azerbaidjan:

- o cerere scrisă din partea societății sau a asociației (uniunii) naționale a transportatorilor din Republica Azerbaidjan sau din partea asociațiilor naționale ale transportatorilor din statele membre care prestează servicii de transport rutier internațional, în care să se precizeze scopul, itinerarul, durata și frecvența călătoriilor;”.

Asociația competentă să emită cererea scrisă este asociația națională din țara de origine a conducătorului auto. De asemenea, sucursalele regionale sau alte sucursale ale asociațiilor naționale ale statelor membre pot emite cererile scrise.

- „(e) pentru elevii, studenții instituțiilor universitare și postuniversitare și profesorii însoțitori care efectuează călătorii de studii sau formare profesională, inclusiv în cadrul programelor de schimb, precum și al altor activități educaționale conexe:
- o cerere scrisă sau o adeverință de înscriere din partea universității, academiei, institutului, colegiului sau școlii-gazdă sau legitimații de student sau certificate pentru cursurile care vor fi urmate;”.

Carnetul de student se acceptă ca document justificativ pentru scopul călătoriei doar dacă este emis de universitatea, colegiul sau școala-gazdă în care urmează să se desfășoare studiile sau formarea educațională.

- „(f) pentru persoanele care participă la activități științifice, academice, culturale sau artistice, inclusiv la programe de schimb între universități și la alte programe de schimb:
- o cerere scrisă din partea organizației-gazdă privind participarea la aceste activități;
- (g) pentru jurnaliști și personalul tehnic care îi însoțește în scop profesional:
- un certificat sau un alt document eliberat de o organizație profesională sau de angajatorul solicitantului, din care să reiasă faptul că persoana în cauză este un jurnalist calificat și în care să se indice că scopul călătoriei este desfășurarea unei activități de natură jurnalistică sau din care să reiasă faptul că persoana în cauză este membru al personalului tehnic care îl însoțește pe jurnalist în scop profesional;”

Această categorie nu include jurnaliștii independenți și asistenții acestora.

Trebuie să se prezinte certificatul sau documentul eliberat de o organizație profesională de jurnalism sau de angajatorul solicitantului de viză care să ateste faptul că solicitantul de viză este un jurnalist calificat sau că îl însoțește pe jurnalist în scop profesional și din care să reiasă că scopul călătoriei este de a desfășura o activitate jurnalistică sau de a furniza asistență în vederea desfășurării unei astfel de activități.

„(h) pentru participanții la evenimente sportive internaționale și persoanele care îi însoțesc în scop profesional:

- o cerere scrisă din partea organizației-gazdă, a autorităților competente, a federațiilor sportive naționale ale statelor membre sau ale Republicii Azerbaidjan sau a comitetului olimpic național al Republicii Azerbaidjan sau a comitetelor olimpice naționale ale statelor membre;”

Lista persoanelor însoțitoare în cazul evenimentelor sportive internaționale se va limita la persoanele care însoțesc sportivul/sportiva în scop profesional: antrenori, maseuri, manageri, personal medical și șeful clubului sportiv. Astfel, suporterii nu sunt considerați drept persoane însoțitoare.

„(i) pentru participanții la programe oficiale de schimb organizate de orașe înfrățite:

- o cerere scrisă din partea șefilor administrației/primarilor acestor orașe;”

Șefii administrației/primarii orașelor sau ai altor localități care au competența de a elibera cererea scrisă sunt șefii administrației/primarii orașelor sau ai localităților în care urmează să se desfășoare activitatea programului de înfrățire. Respectiva categorie include doar programele oficiale de înfrățire.

„(j) pentru persoanele care călătoresc în scopuri medicale și persoanele care trebuie să le însoțească:

- un document oficial din partea instituției medicale, care să confirme necesitatea îngrijirii medicale în această instituție, necesitatea de a fi însoțite și dovada mijloacelor financiare suficiente pentru achitarea tratamentului medical;”

Este obligatoriu a fi prezentat un document emis de instituția medicală, care confirmă cele trei puncte (necesitatea îngrijirii medicale în respectiva instituție, necesitatea ca persoana să fie însoțită și dovada mijloacelor financiare suficiente pentru achitarea tratamentului medical, de exemplu dovada plății în avans).

„(k) pentru membrii profesiilor liberale care participă la expoziții, conferințe, simpozioane, seminare internaționale sau la alte evenimente similare organizate pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre:

- o cerere scrisă din partea organizației-gazdă care să confirme că persoana în cauză participă la eveniment;
- (l) pentru reprezentanții organizațiilor societății civile atunci când efectuează călătorii în scopul formării educaționale sau în scopul participării la seminare și conferințe, inclusiv în cadrul programelor de schimb:
- o cerere scrisă din partea organizației-gazdă, o confirmare că persoana respectivă reprezintă organizația societății civile și certificatul privind constituirea unei astfel de organizații de la registrul competent, eliberat de o autoritate de stat, în conformitate cu legislația națională;”

Trebuie să se prezinte un document din partea unei organizații a societății civile care să confirme că solicitantul de viză reprezintă organizația în cauză.

Membrii simpli ai organizațiilor societății civile nu fac obiectul acordului.

„(m) pentru rudele care participă la ceremonii funerare:

- un document oficial care să confirme decesul, precum și legătura de rudenie sau de alt tip dintre solicitant și decedat;

(n) pentru vizitarea cimitirelor civile și militare:

- un document oficial care să confirme existența și conservarea mormântului, precum și legătura de rudenie sau alt tip de legătură dintre solicitant și decedat.”

Acordul nu specifică dacă documentul oficial menționat mai sus ar trebui să fie eliberat de autoritățile din țara în care este situat cimitirul sau de autoritățile din țara în care persoana care dorește să viziteze cimitirul își are reședința. Ar trebui să se accepte posibilitatea ca autoritățile competente din oricare dintre țări să poată elibera un astfel de document oficial.

Trebuie să se prezinte documentul oficial menționat mai sus, care să confirme existența și conservarea mormântului, precum și legătura de rudenie sau de alt tip dintre solicitantul de viză și decedat.

Acordul nu instituie noi norme în materie de răspundere pentru persoanele fizice sau juridice care emit cererile scrise. În cazul emiterii unor cereri false, se va aplica dreptul Uniunii și/sau dreptul intern.

2.2.2. Eliberarea vizelor cu intrări multiple

În cazul în care solicitantul de viză trebuie să călătorească în mod frecvent în statele membre sau în Republica Azerbaidjan, se pot elibera vize de scurtă ședere pentru mai multe vizite, cu condiția ca durata totală a respectivelor vizite să nu depășească 90 de zile, într-un interval de 180 de zile.

Articolul 5 din acord prevede:

- „(1) Misiunile diplomatice și posturile consulare ale statelor membre și ale Republicii Azerbaidjan eliberează vize cu intrări multiple cu un termen de valabilitate de 5 ani pentru următoarele categorii de cetățeni:
- (a) soții/soțiile, copiii (inclusiv copiii adoptați), care nu au împlinit vârsta de 21 de ani sau care sunt în îngrijire, și părinții (inclusiv tutorii) care vizitează cetățeni ai Uniunii Europene aflați în situație de ședere legală pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau cetățeni ai Republicii Azerbaidjan aflați în situație de ședere legală pe teritoriul statelor membre sau cetățeni ai Uniunii Europene cu reședința pe teritoriul statului membru ai cărui resortisanți sunt sau cetățeni ai Republicii Azerbaidjan care își au reședința pe teritoriul acesteia;

- (b) membrii permanenți ai delegațiilor oficiale care, ca urmare a unei invitații oficiale adresate statelor membre, Uniunii Europene sau Republicii Azerbaidjan, vor participa în mod periodic la reuniuni, consultări, negocieri sau programe de schimb, precum și la evenimente organizate de instituții interguvernamentale pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al unuia dintre statele membre.

Prin derogare de la prima teză, atunci când necesitatea sau intenția de a călători în mod frecvent sau regulat este vădit limitată la o perioadă mai scurtă, termenul de valabilitate al vizei cu intrări multiple este limitat la perioada respectivă, în special atunci când:

- în cazul persoanelor menționate la litera (a), perioada de valabilitate a autorizației de ședere legală a cetățenilor Republicii Azerbaidjan aflați în situație de ședere legală pe teritoriul unuia dintre statele membre sau a cetățenilor Uniunii aflați în situație de ședere legală în Republica Azerbaidjan; și
- în cazul persoanelor menționate la litera (b), durata statutului de membru permanent al unei delegații oficiale

nu depășește cinci ani.”

Ținând seama de statutul profesional al respectivelor categorii de persoane sau de legătura de rudenie cu un cetățean al Republicii Azerbaidjan care are dreptul de ședere legală pe teritoriul statelor membre, cu un cetățean al Uniunii care are dreptul de ședere legală pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau cu un cetățean al Uniunii care își are reședința într-un stat membru al cărui resortisant este, se justifică acordarea unei vize cu intrări multiple cu un termen de valabilitate de cinci ani sau cu valabilitate limitată la durata mandatului sau la durata șederii legale în cazul în care acestea nu depășesc cinci ani.

Persoanele care intră sub incidența articolului 5 alineatul (1) litera (a) din acord trebuie să facă dovada șederii legale a gazdei.

În ceea ce privește persoanele care intră sub incidența articolului 5 alineatul (1) litera (b) din acord, acestea ar trebui să furnizeze un document care să ateste statutul lor profesional și durata mandatului lor.

Această dispoziție nu se aplică persoanelor care intră sub incidența articolului 5 alineatul (1) litera (b) din acord dacă sunt exonerate, în temeiul acordului, de obligația de a deține viză, și anume dacă sunt titulari de pașapoarte diplomatice.

În cazurile în care necesitatea sau intenția de a călători în mod frecvent sau regulat este vădit limitată la o perioadă mai scurtă, valabilitatea vizei cu intrări multiple se va limita la acea perioadă.

- „(2) Misiunile diplomatice și posturile consulare ale statelor membre și ale Republicii Azerbaidjan eliberează vize cu intrări multiple cu un termen de valabilitate de un an pentru următoarele categorii de cetățeni, cu condiția ca pe parcursul anului precedent aceștia să fi obținut cel puțin o viză și să o fi utilizat în conformitate cu legislația statului vizitat privind intrarea și șederea:
- (a) studenții instituțiilor universitare și postuniversitare care efectuează în mod regulat călătorii de studii sau de formare educațională, inclusiv în cadrul programelor de schimb;
 - (b) jurnaliștii și personalul tehnic care îi însoțește în scop profesional;
 - (c) participanții la programe oficiale de schimb organizate de orașe înfrățite;
 - (d) conducătorii auto care prestează servicii de transport internațional de mărfuri și de pasageri între teritoriile Republicii Azerbaidjan și cele ale statelor membre, cu vehicule înmatriculate în statele membre sau în Republica Azerbaidjan;
 - (e) persoanele care trebuie să călătorească în mod periodic în scopuri medicale și persoanele care trebuie să le însoțească;
 - (f) membrii profesiilor liberale care participă la expoziții internaționale, conferințe, simpozioane, seminarii sau alte evenimente similare, care călătoresc în mod periodic în Republica Azerbaidjan sau în statele membre;

- (g) reprezentanții organizațiilor societății civile care călătoresc în mod periodic în Republica Azerbaidjan sau în statele membre în scopul formării educaționale, al participării la seminarii, conferințe, inclusiv în cadrul programelor de schimb;
- (h) persoanele care participă la activități științifice, culturale și artistice, inclusiv la programe de schimb între universități și la alte tipuri de programe de schimb, care călătoresc în mod periodic în Republica Azerbaidjan sau în statele membre;
- (i) participanții la evenimente sportive internaționale și persoanele care îi însoțesc în scop profesional;
- (j) membrii delegațiilor oficiale care, ca urmare a unei invitații oficiale adresate statelor membre, Uniunii Europene sau Republicii Azerbaidjan, participă în mod periodic la reuniuni, consultări, negocieri sau programe de schimb, precum și la evenimente organizate de instituții interguvernamentale pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau al statelor membre;
- (k) oamenii de afaceri și reprezentanții organizațiilor de afaceri care călătoresc în mod periodic în Republica Azerbaidjan sau în statele membre.

Prin derogare de la prima teză, atunci când necesitatea sau intenția de a călători în mod frecvent sau periodic este vădit limitată la o perioadă mai scurtă, termenul de valabilitate al vizei cu intrări multiple este limitat la perioada respectivă.”

În principiu, vize cu intrări multiple cu durată de valabilitate de un an se eliberează categoriilor de solicitanți de viză menționate mai sus dacă solicitantul de viză a obținut în anul precedent (12 luni) cel puțin o viză și a utilizat-o în conformitate cu legislația privind intrarea și șederea pe teritoriul (teritoriile) statului (statelor) vizitat(e) (de exemplu, persoana nu a depășit perioada legală de ședere) și dacă există motive pentru a solicita o viză cu intrări multiple.

În cazurile în care nu se justifică eliberarea unei vize valabile timp de un an, de exemplu, dacă programul de schimb durează mai puțin de un an sau dacă persoana nu trebuie să călătorească pentru un an complet, durata de valabilitate a vizei va fi mai mică de un an, cu condiția ca celelalte cerințe pentru eliberarea vizei să fie îndeplinite.

- „(3) Misiunile diplomatice și posturile consulare ale statelor membre și ale Republicii Azerbaidjan eliberează vize cu intrări multiple cu un termen de valabilitate de cel puțin 2 ani și de cel mult 5 ani pentru categoriile de persoane menționate la alineatul (2) din prezentul articol, cu condiția ca în ultimii 2 ani acestea să fi utilizat vizele cu intrări multiple de un an în conformitate cu legislația statului vizitat privind intrarea și șederea, cu excepția cazului în care necesitatea sau intenția de a călători în mod frecvent sau periodic este vădit limitată la o perioadă mai scurtă, situație în care termenul de valabilitate al vizei cu intrări multiple este limitat la perioada respectivă.
- (4) Perioada totală de ședere pe teritoriul statelor membre sau al Republicii Azerbaidjan a persoanelor menționate la alineatele (1)-(3) din prezentul articol nu depășește 90 de zile, într-un interval de 180 de zile.”

Categoriilor de solicitanți de viză menționate la articolul 5 alineatul (2) din acord li se vor elibera vize cu intrări multiple cu durata de valabilitate de minimum doi ani și maximum cinci ani, cu condiția ca în precedenții doi ani (24 de luni) acești solicitanți să fi utilizat cele două vize cu intrări multiple valabile un an în conformitate cu legislația statului (statelor) vizitat(e) privind intrarea și șederea pe teritoriul/teritoriile respectiv(e) și ca motivele pentru solicitarea vizei cu intrări multiple să fie în continuare valabile. Trebuie remarcat faptul că o viză cu durata de valabilitate de minimum doi ani și maximum cinci ani se eliberează numai dacă solicitantului de viză i s-au eliberat două vize cu durata de valabilitate de minimum un an în cursul celor doi ani (24 de luni) precedenți și dacă solicitantul respectiv a utilizat respectivele vize în conformitate cu legislația privind intrarea și șederea pe teritoriul (teritoriile) statului (statelor) vizitat(e) respectiv(e). Misiunile diplomatice și oficiile consulare vor decide, pe baza evaluării fiecărei cereri de viză, perioada de valabilitate a respectivelor vize, și anume de la doi la cinci ani.

Nu există nicio obligație de a elibera o viză cu intrări multiple dacă solicitantul de viză nu a utilizat o viză eliberată anterior.

2.2.3. Titularii pașapoartelor diplomatice

Articolul 10 din acord prevede:

„(1) Cetățenii Uniunii Europene și ai Republicii Azerbaidjan care sunt titulari de pașapoarte diplomatice valabile pot intra, ieși și tranzita teritoriile Republicii Azerbaidjan sau ale statelor membre fără viză.

- (2) Persoanele menționate la alineatul (1) au drept de ședere pe teritoriul Republicii Azerbaidjan sau pe teritoriile statelor membre pentru o perioadă de cel mult 90 de zile, într-un interval de 180 de zile.”

Procedurile de trimitere la post a diplomaților în statele membre nu sunt reglementate de acord. Se aplică procedura de acreditare obișnuită.

III. COOPERAREA ÎN MATERIE DE DOCUMENTE DE CĂLĂTORIE

Într-o declarație comună anexată la acord, părțile convin că impactul nivelului de securitate al respectivelor documente de călătorie asupra funcționării acordului ar trebui să fie evaluat de Comitetul mixt. În acest scop, părțile au căzut de acord să se informeze reciproc, cu regularitate, cu privire la măsurile luate pentru a se evita proliferarea documentelor de călătorie, pentru a se dezvolta aspectele tehnice ale securității documentelor de călătorie, precum și cele referitoare la procesul de personalizare a eliberării documentelor de călătorie.

IV. STATISTICI

Pentru a permite Comitetului mixt să monitorizeze în mod eficace aplicarea acordului, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statelor membre transmit semestrial statistici Comisiei. În măsura în care este posibil, respectivele statistici trebuie să cuprindă, sub formă de defalcare lunară:

- numărul de refuzuri de eliberare a vizei;
- numărul de vize cu intrări multiple eliberate;
- durata de valabilitate a vizelor cu intrări multiple eliberate;
- numărul de vize eliberate fără taxe.